

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, предоставени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“, по дисциплината „Хранене и агрономия“.

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 28/01.04.2025 и в сайта на ЛТУ на 17.03.2025 год., с код на процедурата VM-AsP-0325-160 за нуждите на катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“ към Факултет „Ветеринарна медицина“, като кандидат участва гл. ас. д-р Христина Сталинова Нешовска, Факултет „Ветеринарна медицина“, катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“.

Изготвил становището: доц. д-р Георги Стойчев Попов, Лесотехнически университет, гр. София, област на висше образование 6.0. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните“, член на научно жури, съгласно заповед № ЗПС-280/19.05.2025 год. на Ректора на ЛТУ.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Христина Сталинова Нешовска е родена на 23.12.1987 год. в гр. София. Завършва средно образование в Българско общообразователно училище „Христо Ботев“ – гр. Братислава. През 2011 год. се дипломира като ветеринарен лекар във Ветеринарномедицинския факултет към Тракийски университет, гр. Стара Загора. След спечелен конкурс през 2018 год. започва работа като асистент в тогавашната катедра „Животновъдни науки“ към Факултет „Ветеринарна медицина“ при Лесотехнически университет. Защитава дисертация през 2021 год. за придобиване на ОНС „Доктор“ и от 2022 год. е гл. асистент в настоящата катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“. Преди началото на академичната си кариера д-р Нешовска е изпълнявала длъжностите: Главен инспектор в отдел „Интегрирана профилактика“, дирекция „Профилактика на болестите и промоция на здраве“ към Столична регионална здравна инспекция (2015-2018 год.); Главен инспектор в „Анализ на риска и контрол на храните“ към Областна дирекция по безопасност на храните /ОДБХ/, София-град (2014-2015 год.); Практикуващ ветеринарен лекар във ветеринарен център в гр. София; Заместник управител в търговски обект (2006 год.).

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Гл. ас. Нешовска е представила всички документи, необходими за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент”. Те са подготвени според изискванията на професионалното направление, съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. Христина Нешовска участва в подготовка и провеждане на упражнения, семинарни занятия, практически, семестриални изпити по дисциплините: „Хранене и агрономия“, „Качество и безопасност на храните за животни“, „Ветеринарномедицинска хигиена и технологии в животновъдството“, „Обществено ветеринарно дело и законодателство“, и „Екология“, както на български, така и на английски език. За последните пет години учебната ѝ натовареност от аудиторна и извънаудиторна заетост е 1682,8 часа от обучението на български език и 715 часа – от обучението на английски.

Участвала е в изготвянето на четири учебни програми по дисциплините „Хранене и агрономия“, „Ветеринарномедицинска хигиена и технологии в животновъдството“, „Екология“, „Качество и безопасност на храните за животни“, предназначена за обучение на студенти на български и английски език.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

За участие в конкурса за АД „доцент“ гл. ас. Нешовска е представила **20 броя** научни труда, които не повтарят тези за придобиване на ОНС „Доктор“. Общият брой на точките, получени от кандидата по групите показатели, е **464,15** при минимални национални изисквания от **400** точки.

По показател 1 (**група А**) гл. ас. Нешовска има **50** точки от 50 изисквани за дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор” на тема „Проучване влиянието на НРР – обработката върху качеството и безопасността на сурови храни за кучета”, (Диплома № ЛТУ – ОНС - 2021-149 / 27.10.2021).

По показател 2 (**група Б**) – 0 точки от 0 изисквани.

По показателите от **група В** е представен хабилитационен труд – монография на тема: **Нешовска, Х.** Black soldier fly-фермата на бъдещето. Екологичен източник на хранителни вещества, Монография, 168 стр., Издателство: Авангард Прима, София, 2024. (ISBN - 978-619-279-062-2, COBISS.BG-ID – 69510152), за която има **100** точки от 100 изисквани.

По показателите от **група Г – 234,15 точки** от 200 изисквани. От тях 40 точки са получени от публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“: **Нешовска, Х. (2024).** Проучване влиянието на НРР - обработката върху качеството и безопасността на сурови храни за кучета, Книга, 124 стр., Издателство: Авангард Прима, София, 2024 (**ISBN - 978-619-279-063-9, COBISS.BG-ID – 69484296**). От 11 научни публикации в издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация са получени 170 точки. Останалите 24,15 точки са от статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томовете.

Броят на точките, които кандидатът е събирал по показателите от **група Д е 80** от 50 изисквани, които са получени от 5 цитирания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация на 2 публикации и 1 цитиране в нереферирани списания с научно рецензиране на 1 публикация.

От представената информация може да се обобщи, че по необходимите показатели гл. ас. Нешовска изпълнява минималните национални изисквания и тези на ЛТУ за научна и преподавателска дейност, необходими за заемане на АД „доцент“.

4.1 Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Кандидатът не е представил участия в научни, научно-приложни и образователни проекти в конкурса за заемане на АД „доцент“.

4.2 Характеристика на публикуваните научни резултати

Общият брой на научните трудове на гл. ас. Нешовска е **23**, от които 3 са свързани с дисертацията за придобиване на ОНС „Доктор“ (включително дисертационен труд и автореферат). В конкурса за АД „доцент“ участва с **една монография, една книга на базата на защитен дисертационен труд и 18 публикации**. Публикациите в реферирани и индексирани научни списания, поредици и сборници от конференции – Web of Science и SCOPUS са 11 бр. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томовете, са 7 броя. Повечето от статиите са на английски език (17 бр.), а 1 – на български. Три публикации са самостоятелни, а в една е с един съавтор.

Монографията е написана на 168 стр. и включва 478 броя цитирания. Представява актуален труд, в който са представени иновативни биотехнологии за устойчиво и висококачествено производство на протеин от насекоми. Представени са

предимствата на този нов за нашата страна отрасъл, като основно се фокусира върху отглеждането на вида *Hermetia illucens*, известна като черна войнишка муха.

4.3 Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Цитиранията в реферирани и индексирани научни списания, поредици и сборници от конференции – Web of Science и SCOPUS са 5 бр., а в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 1 бр.

4.4 Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Направленията, в които работи кандидатът, са: иновации в храненето на домашните животни и анализ на законодателството, свързано с тяхното приложение; изследване на проби от морска вода, седимент, водорасли и различни видове риби от българското Черноморие за биоаккумуляция на тежки метали и проучване на законовите норми.

Основните оригинални приноси са свързани със създаването и приложението на нови технологии за храни и фуражи, и техните ефекти при кучета и селскостопански животни. За първи път у нас е направено задълбочено проучване на използването и параклиничните ефекти на сурова кучешка храна, преминала обработка под високо налягане. Изследвани са хранителните стойности и маркери за безопасност на цитрусови отпадни продукти като иновативни фуражни суровини, с цел заместване на основни такива при селскостопански животни.

Друго направление в приноси е свързано с биомониторирането на българското Черноморие за наличие на тежки метали. Извършено е проучване в двугодишен период, с цел установяване на нормирани (олово, кадмий и живак) и ненормирани тежки метали в българската акватория на Черно море, като е анализирано действащото законодателство, свързано със токсикологичното замърсяване на морски аквакултури.

В монографията са представени проучвания върху получаването и приложението на основни и отпадни продукти, добити при отглеждане на черна войнишка муха в България. Изследваните продукти са характеризират с отлични хранителни качества, както и високо ниво на безопасност за крайните потребители, поради което биха могли да заменят основни протеинови и липидни източници в храненето на животни, без това да оказва влияние върху здравия им статус и тяхната продуктивност.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Личният принос на кандидата е безспорен, което личи във всяка една от представените научни разработки. Тя участва в конкурса с 3 самостоятелни публикации, 1 с един съавтор, 12 с двама съавтори и само с една, в която е в съавторство с трима или повече съавтори.

6. Критични бележки

Нямам критични бележки към материалите, представени по кандидатурата. Препоръчвам на д-р Нешовска да публикува своите научни трудове в списания с импакт фактор, което ще е от значение за повишаване на цитируемостта. Убедено вярвам, че със своя опит кандидатът има категоричен потенциал за участие в национални и международни проекти, както и в написването на учебни пособия.

7. Лични впечатления

Познавам гл. ас. Нешовска като трудолюбива, отговорна и всеотдайна в работата си. Тя е уважаван от студентите и академичната общност преподавател. Считаю, че д-р Нешовска притежава всички необходими лични и професионални качества за заемане на академичната длъжност „доцент“.

8. Заключение

Гл. ас. Нешовска участва в конкурса с напълно достатъчна и в много аспекти надвишаваща изискванията научна продукция, учебно-преподавателска и експертна дейност. Резултатите от нейните изследвания са публикувани в престижни списания и имат реална практическа приложимост. Тя е опитен и ерудиран изследовател, с висока компетентност в областта на Храненето и агрономията и без съмнение напълно покрива критериите за заемане на академичната длъжност „доцент“, заложи в ЗРАСРБ и Правилника на ЛТУ за неговото прилагане.

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р Христина Сталинова Нешовска да бъде избрана за „ДОЦЕНТ“ по дисциплината „Хранене и агрономия“ в Професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“

Изготвил становището:

/доц. д-р Георги Попов/

Становището е предадено на: 06.08.2025 год.